

ală românească. Este util, desigur (și chiar indicat), să se prezinte cu prilejul deplasărilor piese pentru copii și tineret. Nu ajunge însă să se prezinte numai *David Copperfield* (sîntem încredințați că Teatrul Tineretului ar fi putut găsi și o piesă actuală pentru tineret). Este de asemenea util să se facă cunoscute operele realiste ale dramaturgiei clasice universale. În aceeași măsură, și capodoperele dramaturgiei noastre clasice. Dar de ce, în afară de *Antigona* și *Vișorul*, cu care a vrut să ilustreze aceste capitole ale istoriei teatrului, Teatrul Tineretului nu a inclus în repertoriul său pentru deplasări și *Partea leului* — piesă care figurează în repertoriul său — sau piese într-un act care se pot pregăti și prezenta, fără dificultăți prea mari, și pe scene de dimensiuni mici.

Observațiile de mai sus sînt valabile în parte și pentru Teatrul Municipal, care, în același interval de timp, nu a prezentat din șapte spectacole decît unul singur cu o piesă originală (*Recolta de aur*, la 12 septembrie, la Casa de cultură din Titu).

Concluzia, care se impune în urma acestei sumare analize, este ca teatrele, odată cu sporirea numărului deplasărilor, să-și concentreze atenția asupra stabilirii într-un mod mai judicios a repertoriului cu care se fac aceste deplasări, incluzînd mai multe piese actuale, originale, de care oamenii muncii au în primul rînd nevoie.

I. R.

teatrul de amatori

FORME NOI

Studioul actorului amator este, de cîtiva ani (nu prea mulți la număr), o formă a activității caselor de creație. Și Casa Creației Populare a Capitalei are un asemenea studio, a cărui bogată și variată activitate a dat roade ce fac cînte conducătorilor săi. Continuarea, pe aceeași linie, a activității n-ar fi știrbit nimic din prestigiul instituției sau din valoarea muncii. Dar, somnul cel dulce pe laurii victoriilor nu le stă în caracter oamenilor de azi, iar experiențele noi, îndrăznețe, zborul avîntat spre forme cît mai cuprinzătoare și mai propice dezvoltării multilaterale și temeinice a muncii, îi atrag, îi cuceresc. Așa se face că o nouă activitate preocupă colectivul Casei Creației Populare a Capitalei: Universitatea populară de artă, de pe lîngă Studioul actorului amator.

Titlul acesta impresionant de universitate nu este ales dintr-o simplă pasiune pentru cuvintele sonore, ci dintr-o înțelegere a sensului lui. Cei mai valoroși instructori de teatru (ca și de alte genuri de artă) vor participa la cursurile săptămînale ale acestei universități, pe care o vor absolvi abia după doi ani de studii teoretice și practice foarte asidue.

Dacă am spicui numai cîteva dintre titlurile lecțiilor de cultură generală, pe care le vor preda cei mai competenți specialiști, am găsi, alături de disertații despre

diferite stiluri și epoci, lecții referitoare la spiritul de partid în dramaturgia de după 23 August 1944, reflectarea vieții în artă etc., etc.

Problemele stagiunii teatrale, noile piese într-un act, modul în care trebuie legată tematica spectacolului de necesitățile muncii în întreprinderea respectivă sînt teme atît de mult discutate, încît, bineînțeles, și ele au fost incluse în program.

Lecțiile referitoare la însăși tehnica jocului pe scenă, la metodele de muncă, începînd cu lectura la masă și trecerea treptată spre însușirea totală a rolului, fac parte nu numai din planul de lecții teoretice, ci și din acela al lecțiilor practice. Căci, la Studioul actorului amator, săptămînal, vor fi programate echipe de teatru, care vor prezenta în fața instructorilor cursanți o repetiție de-a lor. Dacă lecția va expune o metodă de familiarizare cu personajul, desigur că pe scenă se va desfășura o repetiție de început; dacă, dimpotrivă, în lecție va fi vorba de armonizarea mișcării în scenă, de concertul vocilor sau de rolul decorului și luminii în redarea atmosferei, conducătorii Studioului vor invita pe scenă o echipă ale cărei repetiții se apropie de sfîrșit, al cărei spectacol e pe pragul de a fi jucat în premieră.

Posibilitatea instructorilor de a învăța teoria teatrului și de a o aplica la propria lor muncă este atît de interesant gîndită, încît, într-adevăr, numele de „universitate” nu ni se pare nici prea sonor,

nici nepotrivit. Este realmente o nouă formă de activitate, menită să ridice cadre, din ce în ce mai bune, mai calificate, demne de a răspunde cum se cuvine elanului mereu mai năvalnic al celor care, încadrați în mișcarea artiștilor amatori, urcă tot mai sus pe treptele artei.

L. Mx.

LA O ANIVERSARE

Aplauzele cu care țăranii muncitori din comuna Leu, raionul Craiova, îi răsplăteau, în seara aceea de toamnă, pe interpreții piesei *Cei care rămân singuri* de Lucia Demetrius, nu mai vroiau parcă să contenească. Iar buchetul de flori de câmp, pe care o delegație de elevi l-a înmănat atunci instructorului formației de teatru, venea ca o dovadă că în viața de zi cu zi a comunei se petrecuse un eveniment de seamă. Un eveniment care îi bucura, deopotrivă, și pe artiștii de pe scenă, și pe spectatorii din sală. În seara aceea se sărbătorea împlinirea a zece ani de existență ai formației de teatru a căminului cultural.

Zece ani de neîntreruptă activitate, zece ani de muncă rodnică pe tărîmul artei, în slujba maselor. Printre interpreții piesei care tocmai văzuse lumina rampei, se aflau și cîțiva dintre pionierii mișcării artistice de amatori din comună. Se afla acolo și Constantin Leoveanu, instructorul formației, cel care — cu zece ani în urmă — bătea ulițele în căutarea interpreților ce se lăsau cam greu cînd era vorba să vină la repetiții; se aflau și întovărășiiți Constantin Burticală, Tudor Toma și Ileana Gîrlea, care acum zece ani interpretaseră cu destulă stîngăcie rolurile principale din piesa *Cine bate*, prima pe care ei se încumetaseră s-o pună în scenă. Cînd le amintești acum despre acest spectacol, un zîmbet sfios înfloarește pe chipurile lor. Dar cu scurgerea vremii, noi piese de teatru au prins să le îmbogățească repertoriul. Plugarii din Leu făceau cunoștință, prin intermediul artiștilor amatori, cu teatral lui Cehov, Caragiale și Alecsandri, se apropiu tot mai mult de eroii pieselor cu teme din contemporaneitate. Piese ca: *Năpasta* de Ion Luca Caragiale, *Cererea în căsătorie* de A. P. Cehov, *Rusalile* de Vasile Alecsandri, *Zestrea Ilenuței* de Mircea Ștefănescu, *Tîrgul inimilor* de Tiberiu Vornic, *Inimă vitează* de Mihail Davi-doglu, *Furtuni de primăvară* de Nicolae Tăutu, *Indoiala* de Ernest Maftei, *Cîntă ciocîrliile* de Kondrat Krapiva sînt numai cîteva dintre lucrările dramatice prezentate

atît în comuna lor, cît și în satele vecine. Iată, așadar, un repertoriu care face cîine acestei formații de teatru, dar care, în același timp, trezește o întrebare: oare sarcinile deosebit de grele, pe care și le-au asumat în dese rînduri țăranii-artiști din Leu, nu au depășit uneori posibilitățile lor de interpretare?

Faptul că, la toate concursurile artistice ce au avut loc pînă acum, ei au izbutit să se califice pînă la fazele regionale, ne dovedește că ne aflăm în fața unei formații de certă valoare, care a știut să tragă învățăminte de pe urma experienței acumulate în cei zece ani de activitate. Cînd instructorul lor a fost trimis să participe la un curs inițiat de Casa regională a creației populare, el nu s-a dus acolo doar ca să facă un simplu act de prezență, ci pentru ca într-adevăr să învețe. Iar cele învățate nu le-a păstrat numai pentru el. De cîțiva ani, există în comuna Leu un cerc dramatic. După repetiții, artiștii devin elevi. Aplecați pe caiete, ei își iau însemnări. Iar instructorul le vorbește despre: „Munca de pregătire a unui rol”, despre „Importanța decorului și a materialelor de recuzită pentru redarea atmosferei și pentru buna desfășurare a spectacolului”, despre „Atenția ce trebuie acordată așa-ziselor roluri secundare”... Așa cum stă bine unei formații artistice cu tradiție, pentru fiecare spectacol se întocmesc noi decururi. Scoarțele oltenesti cu care, în trecut, era împodobită scena improvizată în sala de clasă, își dorm somnul netulburat în lăzile de zestre ale fetelor din echipă. În schimb, una din încăperile noului sediu al căminului cultural, construit acum cinci ani, este folosită ca magazie de decoruri. Scena mare și încăpătoare din noua sală de spectacole a fost totuși considerată, în ultima vreme, ca nesatisfăcătoare. Și oamenii au mai lărgit-o cu încă trei metri. Au auzit că va sosi la ei în comună un actor de la Teatrul Național din Craiova, care le va da o mîină de ajutor în perioada de pregătire a celui de al doilea Festival bial „Ion Luca Caragiale”. Și cu toții vor să-i ofere cît mai bune „condiții de muncă”.

Rezultatele acestei munci se vor vedea mai tîrziu, cu prilejul diferitelor faze ale Festivalului. Acum, cînd au lăsat în urmă zece ani de bogată activitate, privirile artiștilor amatori din comuna Leu — una din sutele de comune din țara noastră unde se sărbătorește asemenea aniversări — sînt ațintite spre viitor, către noi realizări, către noi biruințe.

Traian Lalescu